

KAPellen en kruisen

nummer 67

juli 2015

STICHTING Kruisen en

KAPellen in Limburg

**Het
beentje
van
Jezus
is
opnieuw
vastgezet**

Stichting Kruisen en Kapellen in Limburg

Swalmerstraat 100
Postbus 470
6040 AL Roermond

Telefoon
(0475) 386 747

E-mail
skkl@bisdom-roermond.nl

Website
www.kruisenenkapellenlimburg.nl

Bank
ABN-AMRO
IBAN: NL58 ABNA 05762 20 159
BIC: ABNANL2A

Doel

De stichting, verbonden met het Bisdom Roermond, is als overkoepelende organisatie sinds 1954 actief betrokken bij de zorg voor kruisen en kapellen in Limburg.

Doelstelling is het adviseren en stimuleren van lokale groeperingen en particulieren.

De stichting adviseert op het gebied van restauratie en onderhoud, alsmede bij het oprichten van kruisen en kapellen.

Kapellen en Kruisen

is een uitgave van de Stichting Kruisen en Kapellen in Limburg

Redactie
J.H. Jenniskens

Donateurs
minimaal €25,- per jaar

Abonnementen
€15,- per jaar

ISSN 1875-1644

provincie limburg

**HUIS VOOR
DE KUNSTEN
LIMBURG**

BISDOM ROERMOND

VAN DE VOORZITTER

Draagvlak

Europarlementslid Annie Schrijer-Pierik brak onlangs in het Katholiek Nieuwsblad een lans voor het behoud van de 121 Mariakapelletjes in Twente. De actieve CDA-er maakte zich zorgen, omdat er in haar geboortestreek geluiden waren van mensen die deze kapellen blijkbaar géén warm hart toedragen. Ik kan niet beoordelen of de zorgen van Schrijer terecht zijn, maar ik zou het betreuren als er in de samenleving geen draagvlak meer zou zijn voor religieuze uitingen langs de openbare weg. In Limburg mogen we vooralsnog over belangstelling niet klagen. Als ik zie hoeveel mensen dit voorjaar deelnamen aan onze jaarlijkse contactdag (het waren er weer meer dan vorig jaar) in Abdij Rolduc, dan mogen we alleen maar blij en dankbaar zijn dat het onderhoud van kruisen en kapellen in onze regio zo'n breed draagvlak heeft. In deze nieuwsbrief een verslagje en een fotoreportage van deze dag. Hoe nauw mensen zich met kruisen en kapellen verbonden voelen, mag ook blijken uit het voorbeeld van de

familie Ficken-Wetzer uit Maasbracht die al jarenlang het Leonarduswegkruis onderhoudt; of uit het interview met Wiel Erven uit Kunrade, die al meer dan 25 jaar geheel belangeloos kruisen opknapt. En natuurlijk ook uit de vele andere voorbeelden van onderhoud en restauratie die weer in deze nieuwsbrief beschreven worden. Over draagvlak hebben we in Limburg voorlopig niet te klagen. Om dat zo te houden, heeft het bestuur onlangs een toekomstvisie voor de komende jaren uitgestippeld. Daarin wordt onder andere gewezen op het belang om jongeren bij het onderhoud te betrekken en hen vertrouwd te maken met de regionale cultuur van kruisen en kapellen. Misschien is de voorplaat van deze nieuwsbrief wel symbolisch: de belangstelling voor religieuze uitingen verdwijnt niet zo snel, maar moet af en toe opnieuw verankerd worden. Het zal niet gemakkelijk worden, maar we gaan ervoor.

Matheu Bemelmans,
voorzitter

Inhoudsopgave:

2	Van de voorzitter	12	Oranjefonds en NL Doet ondersteunen de restauratie van 3 kapellen in Thorn
2	Inhoudsopgave	13	Van berm- naar gevelkruis
3	Broederschap dankt timmermannen van Eynderhoof	14	Nieuwe bundel met Bissebeekse verzen
4	Bissebeeks Vers	15	Het eeuwige licht in Thorn
5	Droge voeten voor Maria en H. Rochus	16	Gestolen corpus Stekstraat Baexem weer thuis
6	Mariabeeld Leenderkapel na restauratie weer ingezegend	17	Het Tuinkruis van Bleijerheide
8	De Lieve Vrouwkes van Limburg (5)	18	Contactdag 2015 in Rolduc
9	'Poolse' kruis Kessel- Eik hersteld	20	"De een heeft duiven en ik repareer kruisen"
9	Leonarduswegkruis onder handen genomen	22	De speurneus
10	Het Dankkruis aan Boschdal in Herten	22	Wie, wat, waar, waarom en wanneer?
		23	Aandachtsgebieden bestuursleden

Broederschap dankt timmermannen van Eynderhoof

De Venerabele Broederschap Onse Lieve Vrouwe tot Weert (1404)

In 1404 werd in Weert een Broederschap opgericht om de devotie tot Maria te bevorderen. Deze devotie kwam tot hoogbloei in de 18e eeuw rondom het Miraculeuse Beeld van Onse Lieve Vrouwe te Weert, die ook vereerd werd onder de titel Onze Lieve Vrouw van Bijstand. Het wonderbeeld werd vereerd in de dekenale stadskerk van Weert (gebouwd in 1456), toegewijd aan Sint Martinus en kreeg de toevoeging: Heiligdom van Onze Lieve Vrouw van Weert.

Op 1 mei 1996 werd de Venerabele 'Broederschap van de Miraculeuse Onse Lieve Vrouwe tot Weert' van 1404 heropgericht. Haar doelstelling is de bijzondere verering van "Onse Lieve Vrouwe tot Weert" te bevorderen en tevens de titel van Bijstand waaronder Zij In Weert wordt vereerd, te actualiseren en in de praktijk te brengen. De Broederschap loopt mee in processies in Nederland en België. In december houdt zij een kerstpakkettenactie voor Voedselbank Weert.

Processie naar 25-jarig Eynderhoof voor inzegening Soarskepèl

Broederschap Weert was Eerste Paasdag paraat bij de inzegening van de nieuwe Soarskepèl in Openluchtmuseum Eynderhoof te Nederweert-Eind. De Broedermeesters, het draagstersgilde en de pages liepen na de Hoogmis mee in de historische processie van de Gerardus Majellakerk naar het 25-jarige openluchtmuseum. Uit dankbaarheid voor de timmermannen van Eynderhoof die in 2013 gratis de houten Mariadraagbaar hebben gemaakt. De ambachtslieden van Eynderhoof zijn vakmannen. In hun openluchtmuseum hebben zij de stenen Soarskepèl natuurgetrouw en vakkundig herbouwd. Deze kapel stond oorspronkelijk in Eind en was toegewijd aan Anna ten Drieën, de grootmoeder van Jezus. Na de Hoogmis in de Gerardus Majellakerk te Nederweert-Eind vertrok een historische processie naar het Limburgs Openluchtmuseum Eynderhoof. Hier werden de Soarskepèl, het altaar en het beeld van Anna ten Drieën ingezegend.

De Venerabele Broederschap was met het Mariadraagstersgilde en pages van de partij om de timmermannen van Eynderhoof te bedanken. In 2013 hebben deze 'Jozefs' gratis de houten draagbaar voor het Mariabeeld gemaakt. Deze is inmiddels veelvuldig gebruikt bij processies en ommegangen in en buiten het Land van Weert.

Stein Gubbels

Bissebeeks Vers

Kruisen, kapellen en kerken maken een onlosmakelijk onderdeel uit van het mooie Limburgse land, maar zij staan zelf ook vaak op de mooiste plekjes in het landschap. Stel dat zij konden praten!

***De velden zijn spelende kinderen,
zonder opsmuk dus elke dag weer anders.***

***Zelfs bij regen of mist kan ik ze horen zingen,
zonder opsmuk dus elke dag weer anders.
Maar het liefst toch als de zon schijnt,
zodat ik buiten stil kan blijven
kijken naar de velden,***

zonder opsmuk dus elke dag weer anders.

Wiel Oehlen

foto: Jan Jansen, Nuth (uit het privé-archief)

Droge voeten voor Maria en H. Rochus

In het pittoreske dorp Stevensweert hebben de gehuchten Eiland en de Brandt ieder hun eigen kapel.

In het gehucht Eiland wordt de H. Rochus vereerd. Hij is de patroonheilige van de plaatselijke schutterscompagnie.

En in het gehucht de Brandt staat al sedert vele jaren de kapel toegewijd aan de Maria van Altijddurende bijstand.

De beide kapellen en de bijbehorende heiligen kregen sinds kort weer droge voeten.

Wat was er aan de hand?

Beide kapellen zijn gebouwd op een kruising van wegen. In de loop der jaren werden de wegen telkens met een laag asfalt opgehoogd. Daarbij werd te weinig rekening gehouden met het bouwwerk. Ook hoopte zich het langs de gevel afstromend hemelwater op in de fundering die niet zoals thans gebruikelijk uit beton bestaat maar uit een laag van stenen en mergelblokken. En bestaande hemelwaterafvoeren bij kapellen zijn meestal niet aangesloten op de riolering. Na verloop van tijd ontstaan er dan vochtproblemen in de kapel met als gevolg loszittend stucwerk en muurverf die afbladdert.

Recentelijk heeft de gemeente Maasgouw passende maatregelen getroffen, om het probleem van afstromend hemelwater op te lossen.

Vanwege toenemende wateroverlast is er een beleid ontwikkeld om relatief schoon hemelwater af te koppelen van de riolering.

De bedoeling is om het hemelwater niet meer met veel kosten af te voeren naar een rioolzuiveringsinstallatie maar indien enigszins mogelijk te infiltreren in de bodem. Hiervoor wordt een sloot of kuil gegraven tot op de grindlaag.

Water wordt hierin opgevangen en dringt na enkele dagen vanzelf in de bodem. Een eenvoudige maar zeer doeltreffende maatregel.

Bij beide kapellen zijn op enige afstand van de bouwwerken ook grindkoffers geplaatst. Ook werd de bestrating voor de kapellen zodanig aangepast dat het hemelwater dat vroeger van de weg naar de kapel stroomde thans voor de kapel wordt omgeleid naar het grindkoffer.

Met als gevolg dat de fundering langzaam weer aan het opdrogen is.

De Rochuskapel werd enkele jaren geleden van binnen ook al opgeknapt en het ligt in de bedoeling om in 2015 ook het interieur van de Mariakapel op te knappen.

Zodoende kunnen beide heiligen binnenkort met droge voeten in Stevensweert vereerd worden.

Lei Peeters

Voorzitter stichting kruisen en kapellen Maasgouw

Mariabeeld Leenderkapel na restauratie weer ingezegend

Het meer dan 200 jaar oude Mariabeeld uit de Leenderkapel in Landgraaf is zaterdag 30 mei na een flinke restauratie opnieuw ingezegend. Dit gebeurt tijdens een eucharistieviering in de kapel, bij gelegenheid van de afsluiting van de meimaand-Mariamaand.

Het volledig gerestaureerde Mariabeeld zoals het vanaf zaterdag weer in de Leenderkapel staat.

Het eikenhouten Mariabeeld met het Jezuskind op de arm is dit voorjaar door vrijwilligers van de Stichting Leenderkapelletje naar het Restauratie Atelier Limburg in Maastricht gebracht. Daar werden enkele beschadigingen geconstateerd, die door de deskundigen van het atelier zijn verholpen.

Klittenband

Zo werden enkele loszittende delen van het beeld (onder meer het linkerbeen van het Jezuskind) opnieuw vastgezet en kreeg Maria een nieuwe pink. Maria en Jezus dragen bij dit beeld een kroon. Deze bleken bij een eerdere provisorische onderhoudsbeurt met klittenband te zijn vastgezet. Deze zijn nu op de juiste wijze bevestigd. Daarnaast zijn er nog wat kleinere beschadigingen hersteld.

De verflaag hoefde niet gerestaureerd te worden. Wel is toen gebleken dat zich onder de huidige kleuren geen oude verflagen meer bevinden. Die moeten er wel geweest zijn, maar zijn mogelijk bij een eerdere restauratie verwijderd. Het beeld werd onder meer in 1938 en 1979 grondig gerestaureerd.

Inzegening

Het huidige Mariabeeld van de Leenderkapel is niet het originele beeld dat bij de bouw in de 17e eeuw door baron Johan Frederik van Schaesberg in de kapel werd geplaatst. Dat beeld is zeer waarschijnlijk in de 18e eeuw verloren gegaan. In 1847 liet kapelaan Römkens van Schaesberg de Leenderkapel opknappen en het huidige Mariabeeld plaatsen. Het beeld wordt gedateerd als 18e eeuws, maar waar het vandaan komt en wie het gemaakt heeft, is niet bekend. Overigens staat het grootste deel van het jaar niet het originele beeld in de kapel, maar een kopie.

Zaterdag 30 mei heeft pastoor Freek Jongen van Schaesberg tijdens de sluitingsmis van de meimaand het gerestaureerde beeld opnieuw ingezegend. De viering werd muzikaal omlijst door mannenkoor De Bronsheimers uit Brunssum.

Tot en met eind augustus is elke zaterdagmorgen om 8.30 uur een eucharistieviering aan de Leenderkapel. Kijk voor meer informatie over de kapel en de vieringen op www.leenderkapel.nl

Matheu Bemelmans

Het beentje van Jezus is opnieuw vastgezet.

Het Mariabeeld van Leenhof op de restauratietafel in Maastricht.

Het volledig gerestaureerde Mariabeeld, zoals het vanaf zaterdag weer in de Leenderkapel staat

De Lieve Vrouwkes van Limburg (5)

In het Heiligdomsjaar 1937 verscheen bij Uitgeversmaatschappij Ernest van Aelst te Maastricht/Vroenhoven een alleraardigst boekje “De Lieve Vrouwkes van Limburg”, waarin 21 kerken en kapellen worden beschreven, waar Maria op een bijzondere wijze vereerd wordt.

Deze keer komt O. L. Vrouw van Chèvremont aan de beurt.

ONZE Lieve Vrouw heeft ook in haar leven veel getrokken. Van Nazareth naar Bethlehem, van hier naar Egypte, uit de ballingschap naar Nazareth en telkens naar Jerusalem heen en weer, totdat haar Goddelijk Kind, zijn trekkend. leven begon tijdens zijn openbaar leven. Ook dan volgt Zijn Moeder Hem vol belangstelling, vol onrust soms.

Ook trekken de Limburgse Lieve Vrouwkes wel eens de grens over of komen de buitenlandse devoties naar Limburg op bezoek. Heeft de Belgische Lieve Vrouw van Foy zich niet hier gevestigd op verschillende plaatsen: Maastricht, Sittard, Wylré? Heeft O. L. Vrouw van het

Waalse Chèvremont haar zetel ook niet opgeslagen midden in de Mijnstreek?

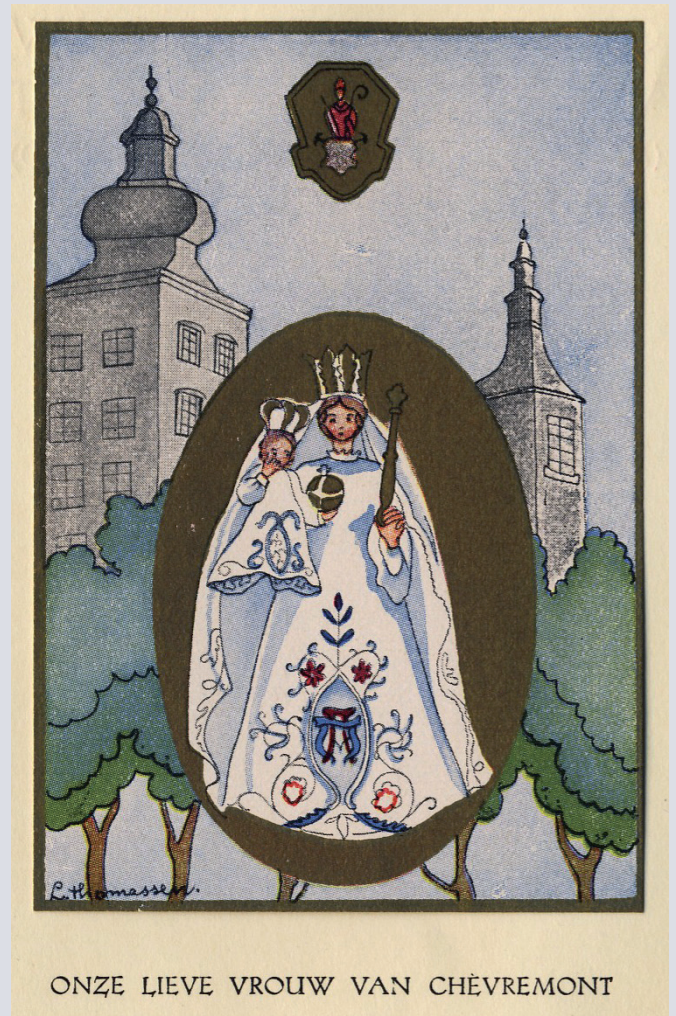
Dit geschiedde aldus. Het is wel tweehonderd jaren geleden, dat de Abten van Rolduc, die vroeger de Domaniale mijn ontgonnen en beheerden, geschoolde mijnwerkers lieten komen uit het kolengebied van Luik n.l. uit de plaats Chèvremont. Allicht zullen ze goed betaald geworden zijn, anders zouden zij hun land en huis wel niet verlaten hebben. Trouwens onder de kromstaf was het goed leven! De mijnwerkers kwamen en vestigden zich nabij Kerkrade, Rolduc en hun huizengroep werd al gauw Chèvremont genoemd. Ze brachten uit hun Walenland mee: Franse namen en gewoonten, hun taal en gebruiken, maar ook de liefde tot hun Lieve Vrouw, die ginds in het Luikse zé vereerd werd.

Toen 't gehucht Chèvremont groeide tot een dorp en ter plaatse een parochiekerk nodig bleek, werd deze plaats omgedoopt in: St. Pietersrade, naar de patroon van een groot weldoener dezer kerk.

Toen gaf ook een priester, die uit Kerkrade geboortig, maar pastoor in de omgeving van Luik was, aan nieuwe parochie een Mariabeeld ten geschenke “ dat een getrouwe copie was van het aloude miraculeuze beeld, te Chèvremont in België.

Aldus ontstond hier in het hart der mijnstreek een bijzondere Mariaverering van de “Moeder der Barmhartigheid”. Ook Rolduc, dat eertijds de mijnwerkers uit het buitenland hierheen geroepen had, wilde O. L. Vrouw van Chèvremont op 'n bijzondere wijze eren, door onlangs bij gelegenheid van het veertigjarig priesterfeest van zijn directeur een hardstenen beeldje te plaatsen in de gevel van een nieuwbouw.

Zó groeit ook deze wondere devotie tot Maria uit, over grenzen en door muur en steen, als een wonderbloem, wier geheimzinnige kracht niet te weerhouden is. Een Moeder Maria beschermt aldus ook weer deze hoek van ons dierbaar, Haar toegewijd gewest.

ONZE LIEVE VROUW VAN CHÈVREMONT

‘Poolse’ kruis Kessel-Eik hersteld

Op het plein voor de kerk in Kessel-Eik stond al jaren een Kruis met corpus, dat door een pools Kunstenaar Wladyscan Szczens in 1992 was gemaakt. De kerk bezit ook een Mariabeeld van deze kunstenaar, maar de weersinvloeden hebben op het kruis jaren ingewerkt en zo was het kruis aan vervanging toe.

Pastoor L. Verhaag en het kerk bestuur besloten om, een nieuw kruis te laten maken en een nieuwe corpus. Met de hulp van Kruisen en Kapellen waren de problemen snel opgelost. De Kruisen en kapellen Limburg heeft vele mensen die vrijwillig vele klussen doen en zo werd er in Horst een kruishout gemaakt en in de werkplaats in Venray een Corpus, een schilder uit Kessel Eik voorzag alles van een goede beschermlaag. Zo werkte vele samen om Kessel-Eik van een nieuw kruis te voorzien.

Op Paaszondag werd het kruis ingezegend en het kerkkoor gaf met mooie gezangen een ondersteuning bij deze plechtigheid.

Het kruis voor de kerk een getuigenis van ons geloof in de verrezen heer.

Namens de parochie veel dank aan ieder die heeft meegewerkt, om dit te verwezenlijken.

Pastoor Louis Verhaag

Het was weer een dagje klussen, maar “Os Heer” mag weer gezien worden! Leonarduswegkruis onder handen genomen

Hier een voorbeeld van een echtpaar, de fam. Ficken-Wetzer uit Maasbracht, die geheel op eigen kosten dit kruis al jarenlang zelf van het nodige onderhoud en bijbehorende bloemen voorziet.

Het Dankkruis aan Boschdal in Herten

Bij gelegenheid van de her-inzegening van het Dankkruis aan Boschdal in Herten (buurtschap "Aan de Rijksweg") op 1 maart 2015, precies 70 jaar na de Bevrijding van Roermond/Herten, sprak initiatiefnemer Alex Fijten de volgende welkomstwoorden uit:

Welkom aan u allen,
fijn dat u met zovelen bent gekomen...

Mijn naam is Alex Fijten en ben 44 jaar... sinds kort weet ik eigenlijk pas wie dit kruis geplaatst heeft hier op Boschdal... We hebben het aan mijn opa en oma Roumen en de families Geurts en Helwegen te danken dat het hier staat. Maar waarom? Door in de familie-geschiedenis te duiken, en ook door wat me vanuit mijn jeugd is bijgebleven, is me dat duidelijk geworden. Mijn opa, opa Roumen, ging regelmatig met mij wandelen in het Linnerbos / Leropperveld toen ik nog vrij klein was en bij hen logeerde, hier "Aan de Rijksweg", het ouderlijk huis van mijn moeder dus, waar nu de familie Timmermans woont, Rijksweg 28, eertijds 255 a; 't was toen een winkel.

Opa vertelde over Duitsers die hier een huis gevorderd hadden en waar de linies precies lagen. Hij had hier nog Duitsers helpen begraven, maar wist alleen niet meer waar... Even verderop, zo wees hij mij, was een zware bom gevallen; de krater kun je nog steeds zien. En dáár een stukje antitankgracht! Ik vond het spannend, al die verhalen uit de oorlog, maar kon nog niet bevatten wat opa en oma met hun gezin tijdens de oorlog hebben moeten doorstaan... Zover ik me kan herinneren vertelde Oma overigens nooit over de oorlog.

Aangezien geschiedenis me boeide, zat ik, als we bij mijn peettante op bezoek waren, altijd te neuzen in de boeken van de Heemkunde Vereniging. Ik raakte zodoende steeds meer geïnteresseerd in de Tweede Wereldoorlog. En toen een aantal jaren later het boekje uitgegeven werd "Opdat wij niet vergeten; Herten 1940-1945; onze oorlogsslachtoffers"¹ kwam ik tot de ontdekking dat mijn opa en oma op de lijst stonden van de evacuees vanuit Herten naar Friesland..." man, vrouw, vier kinderen rijksweg 255 a"; zelfs hun adres in het Friese Eestrum, namelijk "83", stond tussen haakjes vermeld. Dat was bij de familie Zijlstra.

Aha! dus uit dankbaarheid vanwege de behouden thuiskomst hebben die drie eerder vermelde families Roumen, Geurts en Helwegen dit kruis hier geplaatst. Nu vielen alle stukjes geschiedenis op hun plaats... Mijn moeder moet toen 7 jaar zijn geweest. En al deze verhalen ken ik eigenlijk pas sinds vorig jaar! Dat heeft me zo aangegrepen, dat ik meteen aan de slag ben gegaan om dit een beetje in de vergetelheid geraakte kruis in volle glorie te laten herstellen. Ik ben de Gemeente Roermond ook heel dankbaar dat ik alle medewerking heb mogen ontvangen, zowel qua procedures als in de daadwerkelijke uitvoering. Ik ben er trots op dat we samen met deken Merckx en met u allen vandaag op 1 maart 2015, 70 jaar na toen!, het kruis kunnen en mogen her-inzegenen.

Uit groot respect voor mijn Opa en Oma en de twee andere families, Geurts en Helwegen, heb ik me, samen met mijn vader, alle inspanningen getroost om tot dit prachtige resultaat te komen. En ik ben allen erg dankbaar voor alle steun, stimulans en inzet!

En wat onze bevrijders betreft: uit grote erkentelijkheid naar hen allen toe heb ik op het Britse Oorlogskerkhof in Brunssum het graf geadopteerd van soldaat Harry McGeorge, hij was pas 20 jaar toen hij op 20 november 1944 zijn leven gaf voor onze vrijheid.

Maar niet alleen d.m.v. een adoptiegraf, maar ook door het laten vervaardigen van deze herdenkingsplaquette² die hier dadelijk wordt onthuld door wethouder Pleyte, wil ik er persoonlijk aan bijdragen..."Opdat wij niet vergeten!"

Dank, dat opa en oma goed door de oorlog zijn gekomen en voor hun kruist gezorgd hebben... Oorlog is waanzin!

Laten we daarom de vrijheid koesteren en delen met anderen...
Dank u wel.

Alex Fijten, Herten 1 maart 2015

Ter nagedachtenis aan de evacuatie 1944 / 1945

Dit kruis langs Boschdal in Herten werd geplaatst naar aanleiding van een belofte, die gedaan werd tijdens de oorlogsjaren 1944-1945.

Een aantal families van de buurtschap "Aan de Rijksweg" sprak bij het verblijf in de schuilkelder af, dat het een dankkruis zou plaatsen als het de oorlog gezond en wel zou overleven en vrij mocht blijven van evacuatie.

Helaas heeft deze evacuatie toch plaats gehad.

Uit dankbaarheid voor het overleven en de behouden terugkeer werd dit kruis in 1947 geplaatst door de volgende families;

Familie Roumen
Familie Geurts
Familie Helwegen

Herten werd bevrijd op 1 maart 1945 door de Amerikanen.
Laten we daarom de vrijheid koesteren en delen met anderen.

¹ "Opdat wij niet vergeten; Herten 1940-1945; onze oorlogsslachtoffers" eindredactie Ton Metsemakers; Roermond 2005

² Zie: foto plaquette

Oranjefonds en NL Doet ondersteunen de restauratie van 3 kapellen in Thorn

Het Oranje Fonds is in 2002 ontstaan toen het als cadeau werd aangeboden aan Koning Willem-Alexander en Koningin Máxima bij hun huwelijk. Het fonds bevordert betrokkenheid in de samenleving. Om deze doelen te verwezenlijken ondersteunt het Oranje Fonds onder andere de restauratie van een kruis of kapel. Voorwaarde is wel dat de werkzaamheden worden uitgevoerd onder regie van een plaatselijke stichting of vereniging.

NL Doet is de naam van een jaarlijks terugkerende vrijwilligersdag in Nederland. Doel van NL doet is het stimuleren van vrijwilligerswerk. Deze dag wordt elk jaar landelijk georganiseerd en is nationaal. Met het organiseren van deze dag hopen de organisatoren dat er weer meer aandacht komt voor vrijwilligerswerk, daar dat nu in hun ogen te weinig is.

Het Oranje Fonds laat daarom met NLdoet zien hoe belangrijk actieve burgers voor de samenleving zijn. Daarnaast draagt NLdoet bij aan een goed imago van het vrijwilligerswerk. Ook laat NLdoet zien hoe leuk vrijwilligerswerk kan zijn.

De stichting kruisen en kapellen Maasgouw beheert in totaal 40 kapellen en 35 wegkruisen. Aan al deze objecten moet veel onderhoud worden uitgevoerd. Vandaar dat de stichting jaarlijks aandacht vraagt voor specifiek onderhoud aan enkele kapellen of kruisen.

Dit jaar zijn 3 kapellen in Thorn aan de beurt om eens grondig opgeknapt te worden. Het zijn de kapel van de H. Familie, de Anna kapel en de Petrus Kapel. Op 21 maart jl. verzamelden zich alle vrijwilligers bij de betreffende kapellen. Enkele bestuursleden stonden al vroeg klaar om uitleg te geven over de uit te voeren werkzaamheden. Vol optimisme en in een stralend voorjaarszonnetje werd de bestrating schoongeveegd, en de kapellen van buiten en van binnen grondig gereinigd. Buurtbewoners bezorgden koffie en thee en de gemeente Maasgouw had gezorgd voor heerlijke vlaai. In de loop van het jaar zullen de resterende klussen worden uitgevoerd.

De stichting kan terugzien op een zeer geslaagde vrijwilligersdag die mede mogelijk werd gemaakt met financiële steun van het oranjefonds en NL Doet.

Lei Peeters

Van berm- naar gevelkruis

Mechelen. Het centrum van de Mergelland-route. Een onophoudelijke stroom auto's, motors, scooters en vooral racefietsen rijdt af en aan door het schilderachtige dorpje. Vrijwel niemand lijkt oog te hebben voor de witte vakwerkhuisjes, de monumentale Sint-Jan de Doperkerk en de kabbelende Geul, die vanuit het achterliggende heuvelland parallel aan de hoofdweg door het dorpje stroomt. Toch zitten de vele terrasjes gezellig vol. De enkele voetganger die over het zebrapad bij de kerk de straat durft over te steken, slaat zich vooraf veiligheidshalve een kruisje. Als hem dat met bezwerende gebaren en in gestrekte draf is gelukt, klinkt vanaf de terrassen goedmoedig applaus.

In het centrum van het dorp ligt aan de kruising van de Hilleshagerweg met de Pastoor Rутtenstraat een fraai gerenoveerd vakwerkhuis, waarin een scooter- en oldtimerbedrijf is gevestigd. Op de binnenplaats is het een oase van rust, want alle voertuigen zijn op pad. De voorgevel van de woning loopt over in een donkerbruine schuur met een houten deur, die met verroeste scharnieren aan verticale steunbalken is bevestigd. Naast de deur bevindt zich een verweerd kruisje, dat er al altijd lijkt te hebben gehangen.

Dragan Reljic is de trotse bewoner van het pand en de uitbater van scooter- en oldtimer verhuurbedrijf Imbali. Hij heeft het huis zelf opgeknapt en het gevelkruisje pas een paar jaar geleden aan de muur bevestigd. Tijdens een van zijn vele ritten in de grensstreek zag hij het kleinood nabij het Belgische Maartensvoeren langs de weg in de berm liggen. 'Ik had het gelijk willen meenemen, maar heb het in eerste instantie maar laten liggen, omdat ik er vanuit ging dat iemand het kruisje daar had verloren en het wel weer zou gaan zoeken en terugvinden. Maar toen het er na een paar weken nog altijd lag, heb ik het mee naar huis genomen en hier aan de gevel een plekje gegeven'.

En daar pronkt het verweerde kruisje nu alsof het er altijd al heeft gehangen.

Wiel Oehlen

Foto's: Jan Jansen, Nuth (uit het privé-archief)

Nieuwe bundel met Bissebeekse verzen

Sinds begin 2013 publiceert Wiel Oehlen in dit blad, onder de titel 'Bissebeekse Verzen', poëtische sfeerimpresies geïnspireerd op het Limburgse landleven. In oktober verschijnt een gelijknamige bundel van zijn hand bij uitgeverij TIC in Maastricht; een full colour uitgave met toegankelijke gedichten en opgefleurd met prachtige foto's van de hand van Jan Jansen uit Nuth (1938-2014), een gewaardeerd fotograaf die jarenlang heeft meegewerkt aan 'Kapellen en Kruisen in Limburg'. De bundel bezingt de schoonheid van onze provincie en is sterk geïnspireerd op de natuur van en het (land)leven in het Zuid-Limburgse heuvelland.

De opbrengst van het boekje gaat volledig naar een werkgroep in Venray die zich heeft gespecialiseerd in het vervaardigen van replica's van heiligenbeelden in de openbare ruimte. De werkgroep opereert vanuit een eigen atelier en is verbonden aan de plaatselijke Stichting Kruisen en Kapellen. De werkgroep is gaarne bereid haar diensten binnen de hele provincie Limburg aan te bieden en de opbrengst van deze bundel helpt haar daarbij een stukje op weg. Dit project wordt van harte ondersteund door de Stichting Kruisen en Kapellen in Limburg.

'Bissebeekse Verzen' gaat €12,50 kosten. Voorintekeningen kunnen nu al worden doorgegeven aan: Wiel Oehlen, Swier 47, 6363 CL Wijnandsrade of w.oehlen@planet.nl (onder vermelding van 'Bissebeekse Verzen', aantal exemplaren, naam, adres en woonplaats).

Het eeuwige licht in Thorn

Over de schoonheid van het witte stadje Thorn, met zijn mooie Abdijkerk en pittoreske woningen is al veel geschreven. In de loop der jaren hebben al vele toeristen de weg daarheen gevonden.

Ook pelgrims bezoeken regelmatig Thorn en in het bijzonder de Kapel van O.L. Vrouw van Loreto onder de Linden. Deze kapel is daar gebouwd aan een oude Romeinse Heerbaan even buiten de kern van Thorn. Deze Heerbaan liep van Tongeren, via Heel en Tegelen langs de linker oever van de Maas naar Nijmegen. De kapel zelf is gesticht in 1673 door kanunnikes Clara Elisabeth van Manderscheidt Blankenheim, kanunnikes van het wereldlijk Stift Thorn. De officiële ingebruikname van de kapel was op 8 september 1674.

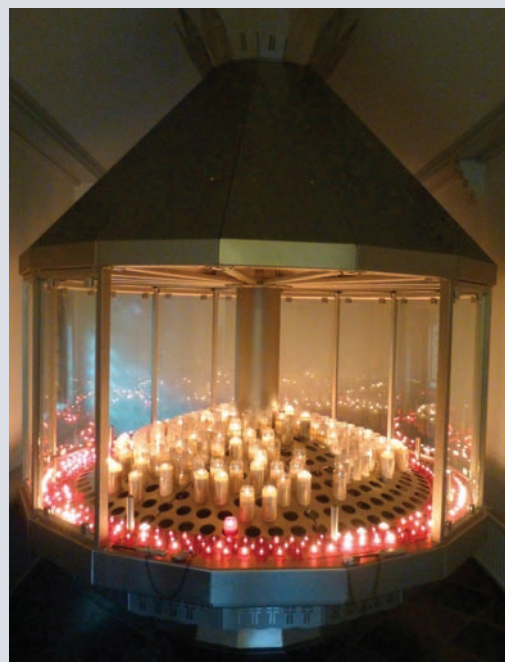

Deze kapel is een kopie van het heilig huisje, het 'Santa Casa' van Nazareth, dat in de Dom van het Italiaanse stadje Loreto vereerd wordt. De Loreto kapel in Thorn is als gevolg van de toeloop van het grote aantal pelgrims in westelijke richting verlengd en verhoogd. In 1898 is er nog een Biechthal met sacristie in de Noordelijke richting over de hele lengte tegen aangebouwd. Deze Biechthal is rond 1980 na een grondige restauratie van de hele Kapel in gebruik genomen als Kaarsenkapel.

Rond 1990 is de open verbinding van de Kaarsenkapel met de kapel afgesloten met een tussenmuur en een glazen wand om verdere vervuiling van de kapel door de verbrandingslucht te stoppen. Echter al deze restauraties konden niet voorkomen dat het interieur van de kapel als gevolg van de kaarsenwalm er na verloop van tijd weer zwart geblakerd uitzag.

Na lang wikken en wegen heeft het kerkbestuur in samenspraak met het stichtingsbestuur van de Kapel onder de Linden gekozen voor een duurzame oplossing van dit probleem. Het doel was alle kaarsen op een plaats te kunnen branden met een centrale rookgasafvoer. Alle bestaande losse kaarsenbakken zouden dan overbodig moeten zijn.

Er werd gekozen voor een draaibaar kaarsen plateau met centrale afzuiging van de rookgassen. In de kaarsen brander die is uitgevoerd in edelstaal, kunnen ca. 300 kleine Devotie kaarsjes en ca. 320 Noveenkaarsen geplaatst worden. Verantwoordelijk voor het ontwerp van de kaarsenbrander is de heer Frank Verscheijden uit Roggel, en de realisatie werd uitgevoerd door machinefabriek Geelen Counterflow uit Haelen.

Op donderdag 30 april 2015 om 24.00 uur werd de nieuwe kaarsenbrander officieel in gebruik genomen. De beide Thorner harmonieën speelden muziek die ook in de Nieuwjaarsnacht gespeeld wordt. Het werd een mooie en sfeervolle opening van de meimaand.

Het eeuwige licht verlichte Thorn, en in het bijzonder de Kapel onder de Linden.

De schrijver dankt de heer Joop Dankbaar, kerkbestuurslid, voor het beschikbaar stellen van de relevante informatie en foto's.

Lei Peeters

Gestolen corpus Stekstraat Baexem weer thuis

In maart 2015 werd bij het atelier van de Stichting Kruisen en Kapellen in Venray door Gerrit Verstegen uit Venray via zijn vriendin mevrouw Vrenken uit Heythuysen een corpus gebracht dat in een sloot ter plaatse gevonden was. Het moest waarschijnlijk dus daar ergens uit de buurt vandaan komen. Gerrit Verstegen wist dat men bij K&K Venray beelden restaureert en dacht dat zij er misschien iets mee konden doen. Een speurtocht volgde.

Baexem Stekstraat.
Foto Chris Steeghs 5 februari 2005

Van dit zwaar beschadigde corpus heb ik een foto gemaakt en meegenomen naar de jaarvergadering in Rolduc en daar aan de aanwezigen gevraagd of iemand dit corpus kende, maar dat was niet het geval. Toen maar op de fotosite van Chris Steeghs gaan kijken (www.wegkruisen.nl), waar bijna alle kruisen in Limburg op staan en gaan zoeken onder de groep Leudal. En jawel, ik vond een foto van een kruis met corpus dat gelijkenis vertoonde met het gevonden beeld; onder het kruis stond de naam "Baexem Stekstraat".

Ik heb toen een willekeurig iemand uit de Stekstraat gebeld en kwam zo terecht bij de naam van de eigenaar van het kruis, Har Vogels. In eerste instantie zei Har dat het corpus niet van de Stekstraat was want daar hing sinds de diefstal een ander corpus afkomstig van een geruimd kruis uit het centrum. Maar toen ik zei dat dit exact hetzelfde corpus was dat op de foto stond, begon hij te twijfelen en zei "Ja het corpus is ooit gestolen". Hoe oud is die foto dan, vroeg hij mij. Ik heb geïnformeerd bij Chris Steeghs en kreeg van hem bericht dat deze foto genomen was op 5 februari 2005. Ik heb deze gegevens per mail naar Har gestuurd met de vraag of hij kon nagaan of het werkelijk het corpus van de Stekstraat was en hoe het via omzwervingen in Venray terecht was gekomen.

Nadat ik na enige tijd nog niets vernomen had, heb ik contact opgenomen met de contactpersoon van die regio Jos Backbier, met de vraag of die mij misschien verder kon helpen. Jos heeft toen Jan Hendriks van de

Stichting Kruisen en Kapellen uit Baexem benaderd. Die man heeft toen contact opgenomen met Har Vogels en ze zijn tot de conclusie gekomen dat het inderdaad het gestolen corpus van de Stekstraat was. Dit wetende wilde Har Vogels het corpus graag terug hebben. Volgens het Leudalnieuws van 20 februari 2012 werd het corpus in het weekend daarvoor ontvreemd. Omdat het zo zwaar is, zou het niet door één dader kunnen zijn gebeurd. Op 27 juni 2014 werd een nieuw beeld in aanwezigheid van buurtbewoners en belangstellenden ingezegend. De plek werd opgeknapt met de aanleg van een bestrating en de buurt houdt toezicht. Van oorsprong zou het kruis een moordkruis zijn. Dit naar aanleiding van een fataal uit de hand gelopen ruzie tussen een bewoner van de Stekstraat en een inwoner van Haelen op de kermis in Baexem.

Maar waar en hoe is het corpus gevonden en waarom kwam het in Venray terecht? Het corpus is gevonden in Heythuysen door twee kleinkinderen van Mevrouw Vrenken, Jeroen en Stijn Vrenken. Zij waren met een zware hefmagneet aan het "vissen" op ijzerhoudende voorwerpen in de Tungelroyse Beek en haalden dit corpus uit het water. Het is een met ijzeren staven versterkt betonnen corpus, vandaar dat het aan het magneet is blijven hangen.

Gerrit Verstegen wist, dat men in Venray beelden restaureert en vond het atelier een voor de hand liggende bestemming. Nu de afkomst en de eigenaar van het gestolen corpus bekend zijn, is het beeld weer terug naar de eigenaar. Al met al een mooi verhaal om bij de geschiedenis van dit kruis te voegen, met dank aan Jeroen en Stijn.

Het zwaar beschadigde corpus zoals het werd teruggevonden.

Gerrit Boekholt, Kruisen en Kapellen Venray

Het Tuinkruis van Bleijerheide

Toen ik bericht kreeg van een mede bestuurslid van de Stichting Kruisen en Kapellen uit Roermond dat er kruis te verkrijgen was te Bleijerheide heb ik contact op genomen met de betreffende persoon en een afspraak gemaakt voor het bezichtigen van het kruis.

Het kruis stond in de Peschbeemdenstraat no 11 en was eigendom van dhr. Con Robijns die het samen met het woonhuis had gekocht van de familie Sterk. Hij vertelde mij dat hij niets had met kruisen en helemaal niet in zijn tuin, maar het jammer vond dat zo'n mooi groot kruis met zo'n mooie corpus verloren zou gaan.

Toen ik hem vertelde over onze Stichting en dat dit kruis een mooie plek zou krijgen in ons mooie Limburgse land was hij direct akkoord met de verwijdering van dit kruis uit zijn tuin. Het kruis, van hardhout is in zeer goede staat, het is groot 200 x 120 x 17x7 cm en het corpus heeft de afmeting van 112,5 x 86,5 cm en is van gebakken klei.

Ik benaderde Wiel Erven uit Kunrade en gezamenlijk met zijn broer Lei hebben wij dit kruis verwijderd en naar Ubachsberg gebracht.

Op onze jaarlijkse contactdag, deze keer in Rolduc, werd het bezit van dit grote kruis bekend gemaakt en eventuele liefhebbers konden zich melden. Het was een afvaardiging van de Stichting Kruisen en Kapellen uit Kessel die belangstelling hadden voor dit kruis en er werd een afspraak gemaakt voor het ophalen. Het was dhr. Piet Relouw die deze zorg op zich nam.

Het kruis krijgt dus een nieuwe bestemming in het Maasdorp Kessel waar ik ter zijner tijd bericht van hoop te ontvangen waar het komt te staan en wanneer evt. de inzegening zal plaats vinden. Zo krijgt dit kruis als Devotie kruis in een tuin te Bleijerheide geplaatst een mooie bestemming in een van de mooiste Maasdorpen van Limburg, Kessel.

Ubachsberg, Chris Willems.

Contactdag 2015 in Rolduc

Op zaterdag 11 april 2015. organiseerde wij onze jaarlijkse contactdag. Rond 100 personen mochten wij verwelkomen.

Na een kop koffie met vlaai werden we door onze voorzitter Matheu Beldmans welkom geheten en gaf hij een uiteenzetting over het afgelopen (jubileum-)jaar en ontvouwde de plannen voor de komende 5 jaren.

Ook de Monumentenwacht Limburg had een interessant verhaal over de manier waarop het klein religieus erfgoed het beste kan worden opgeknapt en in stand kan worden gehouden. Na het officiële gedeelte werden we door deskundige gidsen rondgeleid. De voormalige abdij Kloosterrade of Rolduc (Rode-le-Duc) werd in 1104 (ruim 900 jaar geleden) gesticht door Ailbertus van Anhoing.

Na een rondwandeling buiten kwamen we in de prachtige kapel. Deze heeft rond 1980 de meest recente restauratie ondergaan, waarbij het werk van de Roermondse architect Pierre Cuypers en de wand- en gewelfschilderingen van de Akense kanunnik M. Goebbels bewaard zijn gebleven. Na een bezoek aan de Rococobibliotheek kwam een einde aan een zeer interessante middag.

Wiel Erven repareert al meer dan kwart eeuw wegkruisen:

“De een heeft duiven en ik repareer kruisen”

door Matheu Bemelmans

In Limburg zetten vele tientallen mensen zich in voor het onderhoud van wegkruisen. Een van hen is Wiel Erven (75) uit Kunrade. Al meer dan 25 jaar knapt de oud-mijnwerker klein religieus erfgoed op. Vele honderden kruisen en corpussen gingen door zijn handen. Tijd voor een gesprek.

Wiel Erven heeft altijd wel kruisen in zijn tuin staan om te repareren.

Tegen het schuurtje achter in de tuin staan al weer drie gietijzeren kruisen klaar om gerepareerd te worden. Wiel Erven laat zien wat er gebeuren moet. “Bij deze was de voet weggeroest. Ik heb er het onderstuk van een ander kruis aan vast gelast. Als het straks geveerd is, ziet het er weer netjes uit.” En op een groter exemplaar wijzend: “Dat is een heel mooie, maar bovenaan in de krullen ontbreken stukken. Daar moet ik nog een oplossing voor bedenken. En die kleine heb ik vorige week van iemand gekregen. Met twee flinke schroeven en een lik verf kan die er ook weer tegen.”

Zelf noemt Erven zich een amateur, maar het is duidelijk dat we hier met een echte kenner te maken hebben. In het schuurtje is alles ingericht op het herstellen van hoofdzakelijk gietijzeren wegkruisen. Op de werkbank liggen allerlei soorten gereedschap.

In de hoek staat een heus smidsvuur en een aambeeld op wietjes. Op rekken langs de muur liggen tientallen corpussen in allerlei soorten opgestapeld. “Als ik een kruis zonder corpus krijg, heb ik altijd wel iets op voorraad dat past,” zegt Erven lachend.

Tankstations

Vanaf zijn twaalfde woont de geboren Schaesbergenaar bij het ‘Kunderkruuts’ in Kunrade, gemeente Voerendaal. Tegen de gevel van zijn ouderlijk huis hangt een meer dan 400 jaar oud houten wegkruis. Inmiddels woont Erven aan de overkant van de weg, maar nog altijd met uitzicht op het Kunraderkruis. Uiteraard zorgt hij voor het onderhoud ervan. Maar het structureel onderhouden van wegkruisen heeft een andere voorgeschiedenis, zo vertelt hij bij de koffie.

Jarenlang werkte Erven in de steenkoolmijnen. Toen die hun deuren sloten, kon hij in het constructiebedrijf van zijn schoonbroer aan de slag. “Als montageman. Ik reisde het hele land door om grote ijzeren constructies te monteren. In die jaren heb ik vooral heel wat tankstations gebouwd en de overkappingen in elkaar gezet.” Op een dag vroeg iemand of hij ook een kapot wegkruis weer in elkaar kon zetten. Dat kon Erven wel. Van het een kwam het ander en voor hij het wist, kreeg hij vanuit de hele regio kruisen aangeboden om te herstellen en weer terug te plaatsen.

Lekker lassen

Gebrek aan werk heeft Erven eigenlijk nooit, vertelt hij. “Soms heb ik wel eens een week of twee niets te doen, maar meestal meldt zich dan wel weer iemand. Nu heb ik er ook weer een paar staan,” zegt hij naar de verschillende kruisen in zijn tuin wijzend. Waar hij in de loop van de jaren allemaal kruisen geplaatst en hersteld heeft, kan hij zich niet eens meer precies herinneren. “Soms krijg ik wel eens foto’s van iemand. Maar zelf schrijf ik niets op. Ik verdiep me ook niet in de geschiedenis. Dat mogen anderen doen. Laat mij maar lekker smeden en lassen.”

Veel van de kruisen die Erven ter reparatie krijgt aangeboden, zijn ten prooi gevallen aan vandalisme. “Er wordt

heel wat vernield,” zegt hij. “Laatst nog is in Genhout een kruis in 41 stukken geslagen. Het was eigenlijk onbegonnen werk om het te herstellen, maar de eigenaresse wilde per se dat het originele kruis gerepareerd zou worden. Het was een hele klus, maar het is gelukt.”

Onze Vader

Voor de gietijzeren kruisen vergen een deskundige aanpak. “Gietijzer buigt niet en geeft niet mee,” legt Erven uit. “Dat betekent dat het makkelijk afbreekt. Een paar jaar geleden stond hier iemand aan de deur met een grafkruis in zijn aanhangwagen. Toen hij over een drempel was gereden, brak het in tweeën. Ik vind het een uitdaging om het dan weer zo goed mogelijk te herstellen. Zie het maar als een hobby. De een heeft duiven en ik repareer wegkruisen. Het is gewoon leuk om te doen.”

Van een bevriende steenhouwer krijgt Erven wel eens stukken natuursteen. “Daar kan ik mooie sokkels van maken,” legt hij uit en wijst naar een kruis op een stenen voetstuk onder een afdakje in de tuin. “Dat is ons eigen kruis,” zegt hij. “Hier bid elke morgen een Onze Vader.” Dan een beetje filosofisch: “Die tankstations dat waren soms miljoenen projecten, maar een groot aantal is al weer afgebroken. Zo’n kruis repareren kost niets en het blijft eeuwen staan.”

Wiel Erven: “Dit handgemaakt corpus wilde een familie weggooien. Doodzonde.”

De speurneus

Met het archiveren en sorteren van ons archief komen wij vaker archiefstukken tegen die wij niet kunnen plaatsen omdat het object bij ons niet bekend is.

Soms levert geduldig speurwerk resultaat op en dan kunnen wij ons archief aanvullen. Wanneer dat niet lukt dan doen we graag een beroep op U als lezer. Daarom introduceren we een nieuwe rubriek, waarin we deze objecten behandelen en de resultaten hier berichten.

Mocht U over meer informatie en/of foto's beschikken over een genoemd object, dan vernemen wij dit graag van u via sskl@bisdom-roermond.nl.

Bij voorbaat onze dank.
Harrie Kuijpers, archivaris SKKL

Hierbij het eerste resultaat over een verdwenen kapel in America.

E-mail 23 februari 2015:

“In ons archief ontbreken gegevens over het kapelletje van O.L.V. van Lourdes dat in het verleden aan de Zwarte Plakweg in America moet hebben gestaan.

Dit kapelletje moet omstreeks 1919 door een familie Theelen zijn gebouwd.

Onze zoektocht op internet en in de database van kruisen en kapellen van Horst aan de Maas heeft helaas niets opgeleverd.”

Via onze contactpersoon kwam op 28 maart een bericht van de Werkgroep Oud America een bericht waardoor wij dit dossier konden afwerken.

“Er heeft inderdaad een kapelletje gestaan aan de Zwarte Plakweg. Ik stuur je de informatie hierover toe...

... de kapel is waarschijnlijk begin 70-er jaren opgeruimd op last van de gemeente. Het verhaal gaat dat er teveel in geretzood werd.”

WIE, WAT, WAAR, WAAROM EN WANNEER?

De Stichting Kruisen en Kapellen Limburg heeft een groot fotoarchief, vrijwilligers inventariseren deze foto's. Veel kunnen gerubriceerd worden maar niet allemaal. Daarom plaatsen wij in elke Nieuwsbrief een tweetal foto's waarvoor wij uw hulp vragen.

Indien u informatie heeft, graag een e-mail naar: sskl@bisdom-roermond.nl

AANDACHTSGEBIEDEN BESTUURSLEDEN

Onze stichting Kruisen en Kapellen in Limburg telt 16 bestuursleden. Behalve de voorzitter hebben alle bestuursleden hun "aandachtsgebied" in portefeuille. U kunt voor vragen opmerkingen en raad terecht bij het bestuurslid dat voor uw plaats verantwoordelijk is. Stuur bij voorkeur een e-mail zodat uw vraag of opmerking goed gedocumenteerd is en vastligt.

Algemeen			
Voorzitter	Matheu Bemelmans	06 2150 3933	m.bemelmans@home.nl
Regio Noord-Limburg			
Mook en Middelaar, Gennep, Bergen, Venray	Koos Swinkels	0478 58 46 31	koos.swinkels@gmail.com
Horst aan de Maas	Jos Jenniskens	077 39 82 948	josjenniskens@home.nl
Peel en Maas	Ton Boots	077 46 51 103	tonwil@home.nl
Beesel, Venlo	Wim van Diepen	077 47 51 987	wimvandiepen@home.nl
Regio Midden-Limburg			
Roerdalen, Roermond	Wim Clout	0475 31 12 92	wjclout@zonnet.nl
Nederweert, Weert	Vacature		
Leudal	Jos Backbier	0475 44 03 30	jamh.backbier@hccnet.nl
Maasgouw, Echt-Susteren	Lei Peeters	0475 55 15 15	leo.peeters@planet.nl
Regio Westelijke Mijnstreek			
Nuth, Schinnen, Valkenburg ad Geul	Sander van Daal	06 2519 0455	sc.van.daal@gmail.com
Sittard - Geleen	Peer Boselie	046 45 82 207	Peer.Boselie@gmail.com
Regio Heuvelland			
Maastricht, Meerssen	Toon Jenniskens	043 34 76 206	toon.jenniskens@ziggo.nl
Gulpen-Wittem, Voerendaal	Chris Willems	045 57 51 390	chr-willems@planet.nl
Margraten / Eijsden, Vaals	Hay van Boekhold	043 45 73 378	yahvanb@gmail.com
Regio Parkstad			
Heerlen	Harrie Kuijpers	045 54 15 628	h.kuijpers@home.nl
Brunssum, Kerkrade, Landgraaf, Onderbanken, Simpelveld	Ed van Gelder	045 52 59 107	ed.van.gelder@online.nl

En daar pronkt het verweerde kruisje nu alsof het er altijd al heeft gehangen.